

Metsäbiomassasta uusia tuotteita -seminaari 18.11.2009

Työpajat

Metsäbiomassasta uusia tuotteita -seminaarissa järjestettiin tunnin pituinen työpaja, jossa pyrittiin:

- etsimään keinoja, joilla saadaan uusia ideoita ja innovaatioita (metsäalan) yritysten käyttöön
- etsimään piilossa olevia metsäalan yrittäjyyden esteitä
- antamaan aineistoa toiminnan suuntaamiseen Uusiutuva metsäteollisuus -osaamisklusterille ja Pohjois-Karjalan osaamiskeskukseksi.

Osallistujat kiersivät kolmessa työpisteessä, jossa kussakin oli oma kysymys pohdittavaksi. Ideoinnissa ja keskustelussa esitetyt ajatukset kirjattiin ylös. Työpajan lopuksi osallistujat merkkasivat työpisteessään olevista ajatuksista ne, jotka katsoivat tärkeimmiksi tai mielenkiintoisimmiksi ja ensimmäisinä selvityksen alle otettaviksi ajatuksiksi (merkitty plus-merkillä luetteloon).

Tässä tiedostossa esitetään ensiksi yhteenveto plus-merkillä merkityistä ajatuksista ja sen jälkeen kaikki ylöskirjatut ajatukset. Luetteloa kannattaa lukea ja miettiä, mitä ajatukset kertovat: nouseeko sieltä esille selkeitä teemoja, puutteita tai kehittämiskohteita, löytyykö luettelosta joitain aivan uusia ja erilaisia ajatuksia ja mitä luettelosta puuttuu.

Jos haluat lisätietoja työpajasta, ota yhteyttä: Saija Miina, Metsäalan ennakoituyksikkö, sposti: etunimi.sukunimi @uef.fi, puh. (013) 251 4008.

Seminaarin järjestäjät: Pohjois-Karjalan osaamiskeskus (Joensuun Tiedepuisto Oy), Uusiutuva metsäteollisuus osaamisklusteri ja Metsäalan uuden liiketoiminnan ennakointi -hanke (Joensuun yliopisto).

Työpajatyöskentelyn yhteenveto

1. Mitä pitäisi tehdä, jotta metsäala saadaan tuottamaan tehokkaasti uusia ideoita ja innovaatioita?

- Protopaja
 - Tuotekehityskeskus yrityksille, tuotekehittäjille, tutkijoille
 - Systemaattista liiketoiminnan kehittämistoimintaa: ideointia, pilotointia, rahoitusta, kv. verkostoja
 - Innopalkinto – vuoden innovaatio. Tuotekehittäjän tutkinto.
- Yliopistojen mukaansaaminen innovaatioprosessiin
 - Yhteistyötä yritysten ja tutkijoiden välillä. Esimerkiksi työkierto yliopistojen ja yritysten välillä.
- Metsäalan avoimuus ja kulttuurin tuulettaminen
 - Yhteistyötä ja ideoita muilta toimialoilta
- PK-yritysten innovaatiomahdollisuuksien kehittäminen
 - Yhteistyötä isojen yritysten kanssa
 - Ideoiden kanavointi PK-yrityksille
 - PK-sektorille suunnattuja T&K-palveluja

2. Miten uudet ideat ja innovaatiot siirretään tehokkaimmin kasvuyritysten käyttöön?

- Yrittäjien, tutkijoiden ja opiskelijoiden tiedonvaihtoa ja kohtaamisia on lisättävä
 - Tutkijoiden jalkautuminen yrityksiin; kehittäjien palkkaaminen yrityksiin
 - Tutkimustiedon saatavuutta on helpotettava
- Enemmän tarpeista lähteviä ideoita/tutkimusta
 - Ongelmalähtöiset ratkaisut
 - On luotava helppo mahdollisuus esittää ongelma tutkijalle tai muulle asiantuntijalle
- Menestystarinat esiin
 - Hyvien toimintamallien kopiointi
 - Menestyneet mentoreiksi
 - Rahoitus; bonus kehittäjille
- Ideoiden tehokkaampi jatkojalostus

3. Mitä sellaisia asioita ja esteitä metsäalan yrittäjyyteen liittyy, joista yleensä vaietaan?

- Kuka hyötyy T&K-panostuksesta?
 - Jääkö bisnestä Suomeen?
 - Kehitetään bisnestä, jota voidaan monistaa Suomen sisällä
- Onko osaaminen sittenkään riittävää?
 - Hyviäkään ideoita ei osata kaupallistaa
 - Ovatko liiketoimintamallit tältä vuosisadalta?
- Suurteollisuuden dominoiva rooli
 - Vastustus hajautettua tuotantoa kohtaan (energia, syöttötariffit)
 - Miksi ei runkohinnoittelu ja vapaammat puumarkkinat
 - Uusien yritysten vaikea tulla metsäalalle
 - Suuryritykset omivat parhaat pk-yritysten ideat
 - Jne.

Työpajoissa esitetyt ajatukset

1. Mitä pitäisi tehdä, jotta metsäala saadaan tuottamaan tehokkaasti uusia ideoita ja innovaatioita?

- metsiä on hoitamatta -> tehokas metsänhoito, energiapuuvirrat
- sivutuotevirrat
 - teollisuus
 - metsänhoito
- rajapintojen avaus
- 80 % keksinnöistä jää pöytälaatikkoon -> tuotekehitykseen!!
- linkki tutkimuksen ja yritys-elämän välillä liian heikko
 - kuinka tuodaan tutkimusta käytäntöön?
 - onko liian vähän tunnettua, liikaa byrokratiaa + ¹
- idean luottamuksellisuus
- yhteiskunnan rahoitus, rahankäyttö -> innovatiivisuus
- ajattelutavan muutosta tarvitaan, tällä hetkellä tietyllä tavalla suljettu tutkimusympäristö +
- riskin alentaminen

¹ tästä nuoli ylös kohtaan ”linkki tutkimuksen ja yritys-elämän välillä liian heikko”

- yrityskokeilut, tutkimuskokeilut
- ”mallia Pii-laaksosta”
- tuotekehityskeskukset, jossa tapaavat sekä yritys että tuotekehittäjä <- PROTOPAJA (fyysinen paikka) + + + + * ²
- herrasmiessuhtautuminen, moraalit
- kannustimet, kanavat tutkimuksesta yrityksille
- avoimuus
- palaute, isot yritykset eivät nyt anna palautetta, yhteistyön taso huonoa
- ison organisaation osto-osasto on väärä taho käsittelemään kehitystyötä
- pelikentän laajentaminen
 - o tutkijavaihto, kv-kehitystyö
- ekologiset arvot
- tuotekehittäjän erikoisammattitutkinto
- tutkimuksen radikaali poikkiet.
- kaupallistuminen
- riskirahoitusjärjestelmä! +
- ideoiden määrän lisääminen
- tieteenalalla toimivien kanssakäymisen lisääntyminen
- vertikaalisen arvoketjun tiivistäminen
- yliopiston tehtävä nyt täysin erilainen + + *
- <- tutkijoista ei kuitenkaan pidä tehdä yrittäjiä, mutta yhteistyötä on lisättävä
 - esim. vaihtomahdollisuus yritysmaailmaan
- ideoita maailmalta?
- uuden hyväksyminen, uusien ideoiden hyväksyminen
- liiketoiminnan kehittäminen ei pelkästään yhden tuotteen tai raaka-aineen ympärille -> monipuolistaminen
- ei ole luovaa liiketoimintaa
- innovatiivisuus pitäisi tulla ja jalkauttaa jo koulutukseen +
- lisäarvon ja palvelujen myyminen on vaikeaa yrittäjille <- ”kirvesmieskansa”, sahatavara, metsätalous, uusien käsitteiden sisäistäminen vaikeaa
- pitäisikö katsoa menneisiin käytäntöihin <- pihka
- suunnitelmallisuus liiketoiminnan kehittämisessä (ei pelkkä idea, vaan myös idean jalkauttaminen käytäntöön) vrt. protopaja an. kommentti
- rohkeammin markkinoille myös puolivalmiit ideat! +
- lisää metsänhoitajia yrityksiin
- linkki muiden alojen ja metsäalan välillä joustavammaksi -> innovaatiot
- asiakaslähtöisyys <- kuinka saadaan asiakas tietämään, mitä se haluaa?
- ”kolme suurta” ei pysty vastaamaan asiakaspalautteeseen T & K -sektorilla + <- olisiko mahdollista kanavoita PK-yrityksille
 - o reklamaatiorekisteri?
 - o tiedepuisto-tyyppinen toimija, joka suodattaisi ja tarjoaisi edelleen PK-sektorille T & K -toimintoja ³
- metsäalan kulttuurin tuulettaminen + + + + +
- metsäalalle ideoita ja innovaatioita muilta toimialoilta + *
- metsäalalla pitäisi onnistua, tulla jokin uusi innovaatio, joka nostaisi imagoa ja toisi rahaa -> uusi NOKIA <- tämän jälkeen tulisi panostusta T & K -toimintaan +
- poistetaan lakiesteet puurakentamiselta <- poliittinen este +
- vanhat hyvät tuotteet <- onko niistä oppimista? & retroilu

² tästä nuoli alas kohtaan ”kannustimet, kanavat tutkimuksesta yrityksille”

³ tästä nuoli ylös kohtaan ””kolme suurta” ei pysty vastaamaan asiakaspalautteeseen T & K -sektorilla”

- metsäalalla puuttuva kilpailu on suurin syy siihen, että innovatiivisuutta ei ole + +
- suomalainen metsäala on liian kotimaista
 - o ajatuksenvaihto ym.
- metsään -> risu käteen -> mitä tästä saa?
- de Minimis -rajat tarkastettava plus pitäisi tietää, missä mennään!
- valtion tasolla tutkimukseen pitää satsata pitkäjänteisesti: patkätyöt pois oikeasti, saavutuksia mitattava
- tutkimuksia ei elämäntavan vuoksi
- ruokakysymykset energiakysymykset ratkaistava
- luonto, vesistöt vaikutussuhde
- matkailu
- uitto
- vastakkaisasettelu pois työnantaja työntekijä
- kemiallisen & mekaaniset metsäteollisuuden kahtiajako pois
- rahoitusta -> tekijöitä -> tulosta
- alkurahoitusta
- rahoitusta metsästä = tuloja
- päätöksenteossa tahtotila
- selkeät tavoitteet +
- halutaanko minkälaisia tuotteita
- päämäärien asettaminen
- ilmastotalkoot (kunnat)
- laki lääkkeeksi päätösten paikka!
- palkinto parhaasta ideasta yrityksen sisällä
- mikä on paras idea? kriteerit?
- ammattimainen kehittämistoiminta; mitkä p.... edellä puuhun menijöitä riittää
- järjestelmällinen kehittämistyö
- OSKEN tehdasvierailu!
- OSKE kentälle!
- kulttuurin muutos
- uskalletaan ottaa uusia asioita
- tutkimus vuoropuhelu -> yritykset
- PK-yrityksissä helpommaksi saada tietoa +
- yrittäjät pitää saada kohtaamaan koulutus (täsmä)
- yrittäjyysopinnot yliopistoon
- perustutkimusta tarvitaan aina
- yritykset käyttämään uusiutuvia & ymp. ystävällisiä: tulevaisuudessa tärkeämpää
- kuluttajat suosivat ymp. yst. tuotteet
- kysyntä/asiakkaat ohjaavat
- kansallisen edun huomioiminen
- puurakentaminen
- energiapolitiikka isojen ehdoilla olematon
- lainsäädäntö pitää miettiä uusiksi
- verot +
- Ruotsin & Norjan mallit +
- uusiutumattoman energian verotus
- €paras konsultti
- luodaan sopivat olosuhteet

- keppiä ja porkkanaa
- vuoden metsäalan innopalkinto
 - 1 M € -> 10 % heti loput optiona kun tuottoa ei näpertelyä
- maailmantalous ohjautuu öljymafioiden toimesta
- jäteongelma poistettava -> energiaksi
- biomassassa ”kierrätys” + +
- tuhkan palauttaminen kiertoon
- on kehityksen jarruja (politiikka, yritykset)
- pitää lobata tehokkaasti (mepit) + + +
- median hyödyntäminen
- rahoitusta myös yksittäisille tutkijoille
- kyläyhdistykset mukaan
- ravinto – energia – saasteet: bioreaktori ratkaisuna + +
- ravinneketjujen palauttaminen: Saksan malli
- kasvurakenteen varautuminen ennuste 2012–2019
- valistusta kuluttajakäyttöön
- lisätietoisuutta asiakkaisiin (ilmasto plus ymp. yst.)
- esim. auton tyhjäkäynti (lait plus tekniikka)
- selkeä hyöty uusille ratkaisuille
- kierrätys
- naureskellaan edistykselle vielä Suomessa
- ilmastoasiat pitää ottaa vakavasti
- mitä tapahtuu kasveille? (ilm. muutos)
- innovaatiot viim. 100 vuoden ajalta -> uudelleen tarkastelu
- tukiaisten hyödyntäminen
- syöttötariffi +
- ruvetaan töihin, peloton yhteistyö
- isot metsäyhtiöt -> pk-sekt
- tutkimus -> käytäntö
- teknologian ja tutkimuksen liitto
- pienet bioalan firmat plus isot metsäyhtiöt
- selkeät suunnat kehitykseen (innovaatioiden etsintä)
- mikä on tavoite?
- pk-yritys: IPR-prosessi
 - raskas ja kallis: rahoitus
- valtiovallan keinot toteutettava
- metsäkoneyrittäjäyys: ideoitua tuotteistaminen
 - biotalouteen mennään lujaa
 - muovin korvaaminen (tölkit harmittavat)
- pakkausteollisuus
 - energia- ja ainespuun integrointi:
 - synergia, rajan häivyttäminen:
 - pientä ja isompaa toimintaa
- milj. eril. rahoitusinstrumenttia -> tieto? -> kotimaan kilp. kyky
 - ideat valuvat ulos
- kotimainen kilp. kyky -> pitk. jänneinen kehittäminen
- riskirahaa myös pk-yrityksille
- Atria-Fresh-tyyppiset ratkaisut
 - tukien jatkuvuus turvattava:
 - kalliit laitteet, varmuus pitk. aik. välillä

2. Miten uudet ideat ja innovaatiot siirretään tehokkaammin kasvuyritysten käyttöön?

- bonus kehittäjälle +
- palkataan kehittäjä yritykseen + + +
- henk. koht. markkinointia
 - yritys <- (idean omistaja)
- työkalu ideoidaan kokoamiseen ja välitykseen, ideapankki
- yritysten tms. järjestämät ideakilpailut
- tutkimustiedon saatavuutta helpotettava +
- linkki tiedosta kasvuyritykseen
- lisää kasvuyrityksiä
- markkinatutkimuksia idean tarpeen testaamiseen
- ideoiden esikarsinta/evaluointi
- aivoriihiä suuntaamaan ideointia
- innovaatioprosessiin koulutusta
- ideatorpparien lahtaus
- tutkimustuloksista tiedottaminen selvillä suomen kielellä
- simppeleitä mahdollisuus esittää asia tutkijalle + tai muulle asiantuntijalle +
- yliopistosta päin: asiantuntemuksen myyminen palveluna
- työkierrat: yritys – tek
- yrityksiä ja yliopiston kohtaamistapojen kehittäminen
- Aalto-malli: yritys tuo todellisen ongelman opiskelijaproffaa -ryhmän ratkaistavaksi
- uutta ideaa olisi saatava käyttää, vaikei olisi kasvuyritys
- yrittäjät – tutkijat – opiskelijat keskustelemaan + +
- yrittämiseen pakottaminen (työtön kiertää yrityksiä keräämässä ideoita yritykseensä)
- perustutkimuksesta kaikki soveltavaan tutkimukseen
- perustutkijalle rahaa ensin normaalisti, sitten vain soveltavan tutkimuksen jaksoon
- todellisiin ongelmiin rankasti tuettua asiantuntija-apua > saatavuus/löytyminen ongelma
- kevyt/nopea idean suojaus
- rajaton tuotekehityskassa
- ilmainen idean ja tuotteen testaus
- eduskunnan ideoiden jakelutunti
- enemmän tarpeista lähteviä ideoita + +
- vauhtia spin offeihin (tuetaan tutkijaa)
- oppilastyöt ja oppinäytteet esiin
- rahoitukseen joustavuutta ja yksinkertaisuutta
- kanavat – katalysaattorit – verkostot
- insinöörit sekoitettava normaalielämän ihmisen kanssa
 - ristipölytys
- innovaatiokulttuurin kasvattaminen – kysymykset pois
- menestymistarinat esiin +
- menestyneet mentoreiksi + + +
- uudet kasvot innovaatioprosessien vetäjiksi
- idean kauppaamisen pelisäännöt tutuiksi innovaattoreille
- liian vähän kasvuyrityksiä
- Oulu – IT – lehahdus: IT-alan toimintamallit
- menestystarinat +
 - riittävät resurssit – aika – verkostot
- verkostot – partnerit +

tiedon puute – neuvonta- kehittäminen
 hankkeet TIETO
 patentti ?
 prosessi

- kehittämissyhtiöt – hankkeet –
- hyvät esimerkit
- lähtökohtia
- kouhottajat – innostajat
- hyvien toimintamallien kopiointi +
- tuotantoprosessit sellaisiksi että vaikea kopioida
- toimintamallien kopiointi Suomen sisällä
- hyvät mallit, myönteinen kopiointi
- avainhenkilön palkkatuki
- olemassa olevien kehittämisorganisaatioiden tehokkaampi hyödyntäminen
- yhteydet – kontaktit
- palvelujen nykyinen epätasaisuus
- rahoituksen nykyinen kömpelyys – pienempiä projekteja
- rahoituksen parantaminen
- lisää resursseja
- tiedonvaihto ++
- kohtaamiset +
- asiakasideat
- arvoketjun leikkaavia projekteja – tulosvastuullisuus
- aihioita jotka odottavat
- tuotekehittely
- asiakaskysyntä
- ei innovaatiota tarvitse tehdä innovaation vaan tarpeen takia
- yritys – tutkimus ?
- tohtorikoulutuksen ja työharjoittelun yrityksissä
- yhteydet yrityksiin, aloitteet
- asiakkaiden tarpeet
- aika ja taloudelliset riskit
- rahoitus
- TE-keskukset
- tuotekehityshankkeet
- innovaatio on jo valmiiksi menestystarina
- väärä terminologia
- ammattimainen jalkauttaminen
- välittävät organisaatiot: ideasta innovaatioksi <- rahoitus
- yhteinen yritys
- yliopistoista syntyvät yritykset
- tuotteistaminen – ulkopuolinen rahoitus
- rahoitus kasvuvaiheessa – mallia Amerikasta
- ideointi, konseptointi vie rahaa
- rahoitus
- kahdensuuntainen liikenne, ongelmalähtöiset ratkaisut +
- yrityslähtöisesti ratkaisuja
- tehokas
- yrittäjä kehittää, siirto ei luo tehokkuutta
- yrittäjän kiinnostus, ei tarvitse siirtää

- aloitteellinen partneri
- kasvu = kehitys
- juttelu
- innovaatiopajat
- yritysten halukkuus
- rahoitus + +
- tupailat
- potentiaalisten asiakkaiden tarpeet
- tutkijoiden jalkauttaminen yrityksiin – markkinointi + + + +
- tunnistaa potentiaaliset kasvuyritykset
- tietopalveluapu
- kasvuyritys ? – mikä tahansa yritys
- ideasta jotakin konkreettista
- ideoiden jatkojalostus +
- tieto – taito – into
- promotoiva pyörittävä elin
- tarve, asiakas
- valikoidut kohderyhmät, konkreettisuus
- tietopankit
- voittoanalyysi
- ongelmanratkaisusykli
- vastaukset ongelmiin toimivat
- rahoitus ei liian byrokraattista
- asiakasrajapinta
- tuotekehittäminen
- kulutustottumusten muutosten ennakointi <- tieto
- asiakaskyselyt

3. Mitä sellaisia asioita ja esteitä metsäalan yrittäjyyteen liittyy, joista yleensä vaietaan (tabuja)?

1. Suuryritykset varastaa PK-yritysten ideat ++
2. Kemiallisen ja mek. metsän vanha jako
3. Metsänomistajien näkökulma puuttuu keskusteluissa
4. Kaikista puhutaan/tabuja vähän
5. Metsänomistuksen rakenne, sen vaikutus
6. Metsäverotuksen vaikutus
7. Metsä tulevaisuudessa sienien ja marjojen kasvualusta
8. Perinteinen tapa jalostaa puuta vie kehityksinnon/mahdollisuudet muilta +
9. Nyt on tullut pakko muuttua
10. PK-sektorin yritysten johtamiskulttuurin puute
11. Kestävä kehitys -> ei mietitä, mitä se oikeastaan on, mitä kestävyys oikeasti on. Onko metsätuotteet oikeasti kestäviä
12. Mustavalkea jako metsätalouden alueisiin tai suojelualueisiin
13. Pystytäänkö arvottamaan ”metsä”
14. Uudet yritys muodot, kuten maatalouspuolella on tapahtunut, metsämaiseman hoito/vuokraus Benchmarkkaus maataloudesta
15. Julkisen vallan rooli, porkkanat, kannustimet

16. Yksityismetsätalouden toimijoiden vääristävä rooli (MHY, metsäkeskus) -> pienyritysten uudet mahdollisuudet
17. Yksityisen metsänomistajan asema
ei yhteismyynnejä sallita ym., neuvotteluasema
18. Metsän myynissä, onko savujako edelleen
19. Pienyrittäjien asema, metsäkoneurakointi vahvasti suuryritysten ohjauksessa
20. Puunhankinnan ongelmat, jos on pienyrittäjä
21. Liikaa mennään suuryritysten ehdoilla
22. Puutavaralajien ohjaus optimikäyttöön plus paras hinta
23. Pitkät matkat metsästä, kuljetuskustannukset
24. Pienyritys ei uskalla lähteä yhteistoimintaan suurten kanssa, ei esim. juridisia resursseja käytössä
25. arvokkaiden puutavaralajien erottelu suuryritysten puuvirrasta +
26. onko verkosto = kartelli
27. Ovatko 3 suurta jo liian isoja? Pienen yrityksen oikeasti mahdoton tehdä yhteistyötä.
28. sertifikaattien rooli, aina oltava oikea
29. lainsäädäntö, REACH, pienyritys ei pääse vaikuttamaan eikä pysty helposti ratkaisemaan näihin liittyviä ongelmia.
30. Suuren sahateollisuuden mahdollisuus polkea hintoja, raaka-aineet hallinnassa, sivutuotteet ym.
31. Pienten yritysten suuret vientikulut
32. Pienten yritysten markkinointiresurssit ulkomailla/lle
33. Bioenergia: suuryritysten lobbausmahdollisuudet ja valta
34. Mahdollisuus tuottaa biomassaa pohjoisilla alueilla kannattavasti; missä biomassaa jatkossa tuotetaan
35. Biomassan ohjaaminen optimaaliseen käyttöön
36. Pellettilämmityksen vaivalloisuus
37. Suurteollisuuden vastustus hajautettua tuotantoa kohtaan/energia/syöttötariffit +++
38. Innovaatioiden kokoaminen
39. Isäntä-renki asetelma
40. Myönteiset kokemukset suuryrityksien suunnalta PK-yritysyhteistyöstä (toimivat partneriuden mallit)
41. Ongelmat pienten yritysten toimintakulttuurissa ja johtamisessa
42. Pienyritykset haavoittuvia (esim. 1–2 hlöä)
43. Huonot henkilösuhteet avainrahoittajiin
44. Kyky vastata laadusta pienissä yrityksissä
45. Odotusarvo: alihankkijoilta odotetaan parempaa laatua kuin omilta työntekijöitä (ei tabu)
46. Tukipolitiikan lyhytjänteisyys/jatkuvuus +
47. ”Aiheeton” kritiikki yksityismetsätalouden edistämisen organisaatioita kohtaan
48. Raaka-aineverojen vajaakäyttö on ongelma ++
49. Tähdätään koko ajan puun kasvun lisäämiseen, laatu heikkenee -> huonontaa PK-yritysten toimintaedellytyksiä tulevaisuudessa
50. Pienemmillä yrityksillä ei ole käsitystä tutkimuksen mahdollisuuksista
51. Kuinka pitkälti ala perustuu tukiaisiin
52. Tukien ohjaava rooli
53. Öljy on liian halpaa! +
54. Teknologiakehityspuuhastelua (esim. energiapuolella)
55. Hintanäkemyksen ristiriitaisuus, ei ymmärretä tehdashintoja
56. Työvoimapula

57. Kehitetään idea/kilp.etu/Business, jota voidaan monistaa Suomen sisällä, mutta ei varastaa ulos

- onko T & K kannattavaa
- investoinnit – jääkö bisnestä Suomeen ++
- onko ajankohtaisia business-ideoita
- onko alalla oikeasti menestymismahdollisuuksia
- pitäytyminen vanhoissa tavoissa
- vanhoillisuus
- hyviäkään ideoita ei osata kaupallistaa + + +
- rahoittajat eivät tue
- rahoittajat eivät usko
- uskotaanko uusiin tuotteisiin oikeasti
- onko uusiutumisasistrategia uskottava +
- onko LT-mallit oikeasti tältä vuosisadalta + +
- löytyykö poliittista tahtoa viedä hankkeita (valtioyhtiöt esim. energiayhtiöt)
- halutaako ulkomaisia yrityksiä?
- entäs mitä asiakkaat oikeasti haluavat
- PK-pelko: isot vie ideat
- onko idealarissa mitään?
- ei myönnetä julkisesti, että konserni on jäykkä
- onko meillä edes K-yrittäjiä
- syöttötariffi on ~ must -> meillä pelätään
- ei uskalleta luopua ydinvoimasta = energiadilemma
- kuka omistaa energiayhtiöt
- investointiriski & rahan puute +
- perinteet +
- m. alan hierarkisuus
- isältä pojalle mentaliteetti
- suuret jyllää
- toisen palv. varma leipä
- valtiojohtoisuus perinteenä
- yleinen epävarmuus
- pelko jatkuvuudesta +
- sukupolvenvaihdos herkkä asia
- kilpailu raaka
- alihankkijapuoli heikkoa
- suurten ”mafia”
- kuituhuolto monopolisoitunut (ja ala laajemmin)
- ei kilpailua
- uusien toimijoiden alalle tulon esteet +
- ala ei kiinnosta nuoria
- metsäteollisuutta leimataan ekologisisissa ja eettisissä kysymyksissä
- bioenergia on bluffi
- kelpaako metsänhoito nykypäivän ihmisille?
- kaikkien kannattaisi katsoa peiliin syyttelyn sijaan +
- jos tarvitset tyven – mitä latvalle
- sahat & energia = 100 % puunkäyttö
- metsätyön arvostus on kuralla
- huonot työnäkymät – imagokampanjat eivät tätä muuta

- koneyrittäjien välinen kateus (kilpailevat hengiltä)
- puuta myyty mhy-kautta mikä on ollut joustamatonta (MHY asema)
- puuta ilman muuta
- ”Suomi elää metsästä”/huippua, huippua! +
- kiinnostaako ala oikeasti nuoria
- alan imago kuralla – ei osata hoitaa
- julkinen valta apuun pyydetään heti jos arvoverkoston osa ei toimi
- perinteisesti valtio on suojellut alaa
- miksi alueyrittäjä ei voisi olla kaikkien ostajien palveluksessa? +
- miksi alueyrittäjä ei ostaisi leimikoita – hyväksyykö ”isäntä”?
- yrittäjillä ei tarpeeksi kykyä/halua/osaamista
- akateemiset turvaverkoissaan
- onko puun hinnoittelu toiminut koskaan? (onko savujako edelleen olemassa)
- alalle tulo vaikeaa jos isä ei ole ollut yrittäjä – 0,5 milj. !
- ostaja ostaa omia puun pituuksia
 - o miksi ei runkohinnoittelu?
- välikädet todellisuudessa tarpeettomia
- pikkusahojen hake-ruuvipenkki
- ISÄNNÄN ÄÄNI MÄÄRÄÄ
- metsä ei ole rautakauppa
- onko SHOK-strategia oikea
- sopiiko keskittämispolitiikka tälle alalle
- kohtaako tieto esim. MO:t
- pelätäänkö osaamisen tuontia +
- tutkimustiedon siirtyminen kentälle
- tutkimus norsunluutornissa
- yrittäjien asenteet: halutaanko tietoa?
- uusien innovaatioiden integrointi olemassa olevaan voi olla ylivoimaista
- tuleeko Exxon/Shell?
- bluffataanko päättäjiä
- haluaako metsäteollisuus, että puuta hyödynnetään yli 50 milj. m³
- voiko/haluaako globaali teollisuus hyöd. paikallisia etuja
- puun hinnoittelu (ei tiedetä)
 - o kuitu
 - o tukki
 - o hake, kuori, puu
- suuryritysten ylivalta
 - ideoiden torppaaminen = poisostaminen
- alihankkijan vaikea asema
- kilpailu ei toimi: 3 ostajaa puulle
- kilpailu ei toimi urakoinnissa
- mennään kuiduttavan ehdoilla
- sertifikaatti puulle: FSC/PEFC este puun käytölle
- mikä kuuluu jokamiehen oikeuteen/kuka omistaa ja voi myydä
- julkisten metsäalan organisaatioiden tavoitteet ohjaavat politiikkaa
- miksi 15 tukkipituutta
- alueyrittäjyyden puute
- törkeää: julkistetaan tarjoukset ennen sopimusta plus nokituskierros